

איכה

'הסנדלר המיוחס'

**ציוונו על התייחסות עם ישראל ל' יום קודם
החג כי זוהי העילה לנתינת הקבוצה של
התורה להם ולא לאומ'ה**

בד"כ אנו קוראים את פרשת במדבר לפני
היום הנורא יום מת"ת כמבואר בשל"ה הק'
בספרו תולעת יעקב ובשא"ס וכן אי' במדרש
שבכל שנה ושנה שאתם קוראים פרשה זו
מעלה אני עליכם כאילו עכשו אתם מקבלים
את תורת! [פיסקתא זוטרתי ואתחנן] וא"כ כך גם
אומ"ה ושריהם במרומים אינם ישנים אלא
באים לקב"ה ואומרים לו מה אתה נותן להם
מה איתנו? ועל כך הקב"ה אומר להם הביאו
ספרי יוחסיכם! ומכיוון שבידוע הגויים
כבהמות ממש הם ואין מי יודע מיהו אביו
וכיו"ב אזי נסתתמו טענותיהם.

ואמנם בשנה ראשונה שנתנה תורה אז ודאי
לא היה להם שום טענה כי הקב"ה עבר
מאומה לאומה וכל אומה דחתה אותו בטענות
שונות. אולם בשנים שלאחמ"כ שהיה כבר
חטא העגל ובמיוחד בגלות שא"א לומר שכל
כלל ישראל עושה רצונו ית', ובכ"ז עדיין
בוחר הקב"ה ליתן להם חמדה גנוזה מטרם
בריאת עולם כל שנה. והרי סוחר שפעם אחת
נכשל במקחו שוב לא יחזור על טעותו, וכאן
הם טוענים לקוב"ה דברת גדולות ונצורות על
עם ישראל אבל אתה יודע את האמת... וע"כ
הקב"ה עונה להם הכל טוב ויפה אבל הביאו
ספרי יוחסיכם ואז הם מקפלים את הזנב וכ"א
הולך למקומו.. ולכן תקנו לקרוא פרשת

1 מדוע הקב"ה מנה את ישראל בא' אייר
ולא בא' ניסן? מסה מאלפת מבית מדרשו
של המהרש"ק זיע' א תיישב את התימיהה
2 כל שנה הקב"ה אומר לאומ'ה הביאו אלי
ספרי יחוסיכם מה הייחוס כ"כ עקרוני כאן
[לא מדובר כאן בשידוכין של חצרות...]
3 אור מופלא רום מעלה מדוע הורה
הקב"ה על ספירה כפולה של מנין וגם
ספירה שמיית? מתורתו של המלבי"ם
4 התוכנה הנפלאה עפי"ד המלבי"ם שזוהו
עוצם ההכנה האישית של כל אחד ל' יום
קודם מת'ת מא' אייר ..

5 ביאורו הנפלא של השפת אמת לתנאי
קבלת התורה במצוות השמיטה שמבטאת
את אחדות בני' כפתור ופרח ע"ד המלבי"ם
6 פיזור אותיות שמות האבות הק' בדגלי
השכטים יחתום לנו כמתק שפתיים את
המסה הנפלאה של א-ח-ד-ו-ת ישראל

וַיְדַבֵּר יְקֹנָק אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי בְּאֶהָל
מוֹעֵד בְּאֶהָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַשָּׁנָה הַשְּׁנִית
לְצִאתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְאֶמְרָ: שָׂאוּ אֶת־רִאשׁוֹ
כְּלִי־עֹדֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית אֲבֹתְכֶם
וּכְאֵן מַעִיר הָאוֹה"ח הַק' מדוע המתין הקב"ה
למנות את ישראל לא' באייר ולא מנה אותם
בא' בניסן [אמנם י"ל מה העדיפות של א' ניסן על א'
אייר] ואנו בס'ד נעמיד את הדברים עפ"י
המתבאר בבית מדרשו של גאון גליציה ר'
שלמה קלוגר זיע' א בספרו הכביר המעיין
המתגבר ללא הפסק 'חכמת התורה'

חשובים ומהותיים כמו מידות טובות וכיו"ב חוץ מפירוט ייחוסם של כלל ישראל.

ובענ"ד חיפשתי רבות במפרשי רש"י ועוד ולא מצאתי שעומדים לבאר ענין זה, ובס"ד התקיים במאמר זה דברי חז"ל יגעתי ומצאתי תאמין, ואכן מצאנו מרגלית נדירה לרבינו המלבי"ם ושם בתוך אריכות דבריו הק' חבויה לה תובנה מדהימה שמתקשרת כפתור ופרח עם מה שכתבנו עד כה

ביאורו המדהים של המלבי"ם בספירה

הכפולה והתובנה הנרכשת מדבריו לדברינו
 וז"ל וכמ"ש חז"ל שאין השכינה שורה אלא על משפחות מיוחסות, ומפני שעתה רצה להשרות שכנינו עליהם בקביעות הוצרכו להתייחס וכמ"ש במ"ד שהשיב השי"ת לעו"ג שרצו להעשות דגלים הביאו ספרי יוחסין שלכם: זוהי נקודה בסיסית ראשונה מה הכונה התייחסו ומדוע כ"כ חשוב הייחוס.

וכאן ממשיך המלבי"ם לבאר את כפילות המניין המבואר בתחילת פרשתו וז"ל במספר שמות שכל א' הגיד את שמו וכתבו על ספר ואח"כ מנו את השמות וידעו כמה אנשים יש: [ד] כל זכר לגלגלותם שחוץ מזה עברו האנשים בעצמם לפני משה ומנו אותם לגלגלותם המלבי"ם עמד על הספירה הכפולה שנעשתה כפי שמוכיח מהפס' והוא מבאר זאת עפ"י מדרש ילקוט שוחר טוב תהלים מונה מספר לכוכבים לְכֹלֶם שְׁמֹת יִקְרָא וז"ל המדרש מונה מספר לכוכבים אלו השבטים, הכוכבים הללו כשהם יוצאים אין יוצאים אלא בשמות שנה' לכולם שמות יקרא ובכניסתם נכנסים במנין שנאמר מונה מספר לכוכבים כך השבטים כשנכנסו למצרים נכנסו במנין בשבעים נפש וכו'

וכאן נותן המלבי"ם את הברק במשמעות המנין הכפול עפ"י משל לעולמנו, העולם בנוי ממיליארדי פריטים אם יהיה חסר פריט אחד הרי שהעולם בעל מום כמו"כ האדם יש

במדבר קודם שבועות וכן פסק בשו"ע סי' תכה' ולעולם קורין פרשת במדבר סיני קדם עצרת על סימן 'מנו ועצרו'.

עד כאן אנו מבינים מדוע יש לסמוך את קריאת פר' במדבר קודם שבועות, אבל אחרי הכל קריאת הפרשיות לא היתה במדבר סיני ואין כל סיבה לקוב"ה לבקש את מניין בני"ב בא' ניסן.

אולם לכך מחוייבים אנו לדברי האוה"ח הק' בפר' יתרו ועוד ספה"ק עפ"י הקרא בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינַי: וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנּוּ בְּמִדְבַּר שִׁבּוּם א' סיוון הוא כבר היום הראוי מצד השי"ת ליתן תורה לעם ישראל ואז כבר קבלו הארת מת"ת והחלה החתונה הגדולה בין כלל ישראל לקוב"ה בתו של הקב"ה התורה מיום א' סיוון כבר היה הפארשפיל של הנישואין 'בגלייטאן' לא היה צריך שם.. רק בשביל ההכשרה הראויה בתכלית הזכות הוא המתין לו' סיוון ומרע"ה האריך לו' סיוון א"כ נמצא שלוששים יום קודם חג המת"ת שמתחיל בא' סיוון הוא א' אייר וא"כ שלוששים יום קודם החג יש לעסוק בענייניו של חג וענייניו של חג שבועות הוא הנתינה הבלעדית והנצחית מידי שנה של התוה"ק לעם ישראל ולמה דווקא לעם ישראל מה עם הקוריאנים והקנדים? התשובה היא הביאו לי ספרי יוחסיכם וכמבואר במדרש וברש"י הק' וז"ל הביאו ספרי יחוסייהם ועידי חזקת [לידת] כל אחד ואחד, להתייחס על השבט:

לאחר שאנו רואים שתנאי הסף לקבלת התורה היתה יחוס מסודר לכל פרט בכלל ישראלן מה שכ"כ מחדד לנו את ההבנה לדור שלנו כמה חשוב לשמר היטב את טהרת היחוס וכמה גדולי ישראל נבג"מ ולהבחיל"ח חרדו לדבר זה] עדיין צריך לבזוק צרור תבלינים לתבל את הנקודה הכ"כ בוערת בספר יחוס מסודר כתנאי עקרוני לקבל את התוה"ק כלום אין עוד פרמטרים

באופן הכפול הוא הלכה למעשה של ויחן שם ישראל כנגד ההר כאיש אחד בלב אחד - האחדות ההבנה שמחמת כוונותם יחדו! אנו זוכים לקבל את התורה ולא אומ"ה אבל חייבים את כולם איש בל יעדור! ולכך מייחסים כל אחד במהותו איך שהוא.

שמיטה, אונאה, שמיטה מה קורה כאן?

דברים אלו משתלבים כפתור ופרח עם דברי רבינו השפת אמת שהובאו בפר' בהר תשפ"ב ושם ביארנו עפי"ד את סדר פרשת בהר ונתמצת בקצרה. פרשת בהר פותחת בענין שביעית את כל התהליך הפיזי שיהיה בשמיטה של הקרקע וברכת ה' ואח"כ ממשיכים לתיאור מצוות היובל. בפס' יד' התורה מתחילה לדבר מענין אחר לגמרי עד פס' יח', מהו הענין? אונאת דברים אונאת מקח לא לשקר במכר אחד את רעהו לא לעשות געשפטין. לא לצער את השני בדברים ולא תונו איש את עמיתו התורה בכוונה חוזרת על כך שוב. ולאחמ"כ שוב עושים פרסה לענין השמיטה ואכלתם לשובע וישבתם לבטח בארצכם וכו' וכי תאמרו מה נאכל וכו'.

לכאורה בסדר הגיוני, היה לתורה לכתוב מפס' יד עד יז' [כולל] את איסורי אונאה לאחר שהשלימה את תיאור ההבטחה האלוקית בקיום המצוות בא"י, מדוע נחצה ענין השמיטה לשניים?

כידוע רבו הדיבורים מדוע נקטה התורה דווקא את מצוות שמיטה מסיני שמכאן למדים לכל התורה מה שמיטה כל פרטותיה ודקדוקיה נאמרו מסיני אף כל המצוות מסיני. לכאורה ניתן להק' מדוע דווקא את מצוות השמיטה בחרה התורה שהיא תלמד שהכל נאמר מסיני, אולי מצוות העומר אולי שילוח הקן, מה הבחילות סביב השמיטה? שתי הקושיות יתבארו עפי"ד השפ"א וז"ל

בו רמ"ח איברים ושס"ה גידים כשיחסר אחד מהם הרי הוא בעל מום.

וזה ענין המנין לספור שיש את הכל בשלימות וכולם חלק מקומה אחד שלמה של עולם או אדם.

אבל יש גם מנין של רשימה שמית לקלם שמות יקרא שענין השם של כל אחד הוא המהות העצמית של כל אחד שאינו דומה לזולתו לכל אחד יש תפקיד שלו כוכב מאדים לשפוך דם כוכב צדק פעול צדקות [עפ"י לשונן] וזהו כונת הפס' לכולם שמות יקראו גם בעולם שלם חובה ליתן ציון במורכבות הכללית של הבריאה מה תפקיד כל מרכיב ומה שמו מכח פעולתו

וכאן הגענו לתכלית דברי המלבי"ם הנמשל הכ"כ חיוני לנו וז"ל וכן ישראל בכללותם שיהיו אומה אחת מוכנת להיות מרכבה לשכינת ה' נכנסו במנין, ר'ל שע'ז צריך מנין הכולל שהמנין הפחות הם שבעים נפש והמנין הגדול הוא ששים רבוא כמ'ש האר"י ז'ל בס' הגלגולים, אמנם בפרטותם כל איש ואיש י'ל תכונה מיוחדת וסגולה פרטית שעפ"י בשמות נקראו, וע"כ נמנו במספר שמות שכ"א יש לו ענין אחר וקדושה מיוחדת וגם נמנו לגלגולת שמורה על המנין הכולל

מתחורר כאן כמין חומר המהות הפנימית של המניין המפורט והכפול, מכיוון שכלל ישראל כקומה רוחנית אחת ישנה חשיבות עליונה לכל פרט בכלל בשמו במהותו בתפקידו אין מיותרים או מבוזבזים. כח הכלל בנוי מכל הפרטים לכל אחד יש שליחות במעשיו בעמלו בעמל כפיו מכל מקום שהוא, ישנה השפעה לכח הכלל. הם המה שנותנים לכלל את העוצמה והיכולת לזכות במה שהקב"ה זיכה לחשיבה האחת והיחידה י-ר-א-ל אזי אם מדברים על לימוד הלכות החג ל' יום קודם כאן רואים שענין מניין בני ישראל

חידה כתובה על הדגלים עם פתרון

מנצח..

ועד דאתינא להכי בס"ד יתבאר יסוד ההכנה למת"ת גם בפרשת הדגלים שנתאוו להם ישראל גם בעניין הזה נראה את אותו ענין הנצרך מאוד במיוחד ל' יום קודם החג. מבואר ב'בן איש חי' בתחילת פרשת במדבר עה"פ 'איש על דגלו באתת לבית אבתם יחגו בני ישראל מנגד סביב לאהל מועד יחגו', ודרשו חז"ל שכל שבט היה לו דגל שהיה מצוין עליו 'אותות לבית אבותם', ובתרגום יונתן מפרש שבדגל מחנה יהודה היה מצויר ג' אותיות א' ל' ר' ר"ת אברהם יצחק ויעקב, בדגל מחנה יהודה היה רשום אותיות שניות של אברהם יצחק ויעקב: ב' צ' ע', בדגל מחנה אפרים היה רשום ג' אותיות שלישיות של אבוה"ק: ר' ח' ק'. ובדגל מחנה דן מאסף לכל היו ד' אותיות אחרונות של האבוה"ק: ה'מ' דאברהם, ק' דיצחק, ב' דייעקב. ועניינו של פיזור זה מהו? ועפי"ד י"ל שלכאורה שיש לכל שבט דגל עם מאפיינים וסמל משלו לכאורה יש כאן כר נרחב לפירוד בין השבטים והרי הדגל מציין זאת שאין בהם מאחד. אבל בדיוק כמו שראינו במלבי"ם הק' אדרבה לכל אחד יש לו את הסמל שלו את המאפיין שלו אבל כולם ממש הם יחדו בני אברהם יצחק ויעקב. אז אם יבוא מאן דהוא וירצה לדעת טיבו של שבט היא יביט בדגל ויראה אותיות לא ברורות. לאחמ"כ הוא ילך לדגל האחר וג"כ יראה אותיות כאלה עד שלפתע הוא יבין שכל הדגלים מרכיבים נוסחא אחת 'כולנו בני אברהם יצחק ויעקב' לכולם שמות יקרא כולם חטיבה אחת שכל רצונה לעשות נחת רוח לבוראה. יתן השי"ת ונוכה כ'א להתקדם גם בהאי שתא בכחינה של יוחן שם כאיש אחד בלב אחד וכל אחד מכיר נגעי לבבו בענין זה ולקבל מלוא חופניים תורה ואורה לכל השנה אכ"ר

עפי"ד המדרש עה"פ וכי תמכרו [לשון המדרש קשה ולפיכך נביא את סופו שהוא החלק האקטואלין רבי עשה סעודה לתלמידיו הביא לפניהם לשונות רכים ולשונות קשים התחילו בוררין ברכים ומניחין הקשים אמר להם דעו מה אתם עושין כשם שאתם בוררין את הרכין ומניחין את הקשים כך יהיה לשונכם רך אלו לאלו לפיכך משה מזהיר את ישראל וכי תמכרו ממכר! עכ"ל המדרש

כבר במדרש רואים בבירור שענין איסור האונאה אינו דין של איסורי מו"מ אלא איסור מדיני בנ"א לחבירו לא לצער אחד את השני, ומה זה נכנס כאן בתווך של פ' השמיטה? את זה מבאר השפ"א וז"ל [על המדרש] הענין הוא כמאמר חז"ל ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה שהתורה ניתנה לכלל בני שהיו באחדות כמ"ש ויחן שם ישראל פרש"י בלב א'. וזה הוא כוחן של בני"י. וידוע כי חטא לשון הרע שקול נגד כולם. והיפוך זה ואהבת לרעך כמוך זה העמוד זכו בני"י בעצמם. ובזה הכח נתקרבו להתורה. ופרשה זו מכוונת לזה כי מצות השמיטה הוא לבוא אל האחדות. לפי' הפשוט שיד עשירים ועניים שוה בשמיטה.

מגלה לנו השפ"א שכל ענין שמיטה בדייקא מסיני ולא מצווה אחרת כי פנימיות מצוות השמיטה היא להביא את האחדות של כלל ישראל כי יד עניים ועשירים שווה בשמיטה! ומשום כך זכינו לתורה בסיני! כלשונו ובכח זה נתקרבו לתורה ואז ניתן לקבל וללמוד את כל המצוות פרטיהם וקדוקיהם מסיני. אבל אם חלילה חסר את ענין השמיטה מסיני כיצד באים אנו לקבל את התורה חסר בתנאי של 'ויחן'.. אז אם מדברים על ל' יום קודם החג, אז היה לנו את פר' בהר ויש לנו את פר' בדבר גדושות בחומר מעשי מה הם התנאים לקבל את התורה בפרט. ובכלל מדוע שאנו לקבל ולא הדנים או הצ'כים.